

Interpellationssvar

Dnr 25KS107-2
2025-03-27

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Moderaterna (M) - Försämrade färdtjänst

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 17 februari 2025, väckte Lars Beckman - Moderaterna (M) följande interpellation.

”Färdtjänsten är en viktig del av kollektivtrafiken. Moderaterna har tidigare lyft fram vikten av att införa ett högkostnadsskydd för de kunder som regelbundet använder färdtjänsten. I Stockholm tillämpas ett högkostnadsskydd som betyder att ingen betalar mer än vad ett motsvarande månadskort kostar i kollektivtrafiken. Det är rimligt och solidaritet på riktigt.

Det har skett betydande försämringar för de som använder färdtjänsten under senare år. Bland annat begränsningar som medför att kunderna inte får ha med sig nödvändiga hjälpmedel som kan krävas för att resa. Även fordonens storlek är begränsande för många kunder.

Gävle kommun har även upphört med att skicka påminnelser till kunder i samband med att tillståndet för färdtjänst är på väg att upphöra. För många kunder har det medfört ett glapp i tiden mellan det att kunden upptäcker att färdtjänsttillståndet har gått ut till dess att kommunen beviljar ett nytt tillstånd. Man kan också fundera över varför personer med livslånga behov ska behöva söka om färdtjänsttillståndet. En person som från födseln exempelvis är blind borde naturligtvis ha ett tillstånd som gäller tills vidare. Skulle personen få tillbaka synen – vilket ju vore mer än extremt ovanligt – så kan tillståndet tas tillbaka. Det skulle spara tid för kommunens handläggare och ta bort krångel för den enskilde.

2019 fanns det 3200 beviljade färdtjänsttillstånd i Gävle kommun. 2022 fanns det 3196 tillstånd och 2023 fanns det 2927 beviljade tillstånd. Detta samtidigt som Gävle kommun har växt i invånarantal.

Med anledning av ovanstående frågar jag ansvarigt kommunalråd följande:

- Varför sjunker antalet personer som har färdtjänsttillstånd?

- När kommer Gävle kommun återgå till att skicka ut påminnelser till personer som behöver förnya sitt tillstånd?
- När kommer Gävle kommun att införa ett högkostnadsskydd för färdtjänst?
- Överväger man att införa tillsvidaretillstånd i färdtjänsten så att personer som har livsvariga behov av färdtjänst inte behöver söka om tillståndet?”

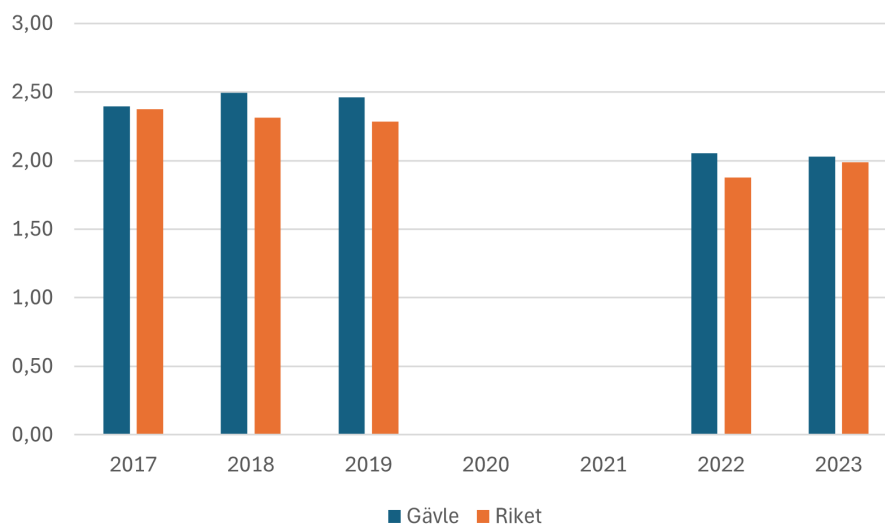
Anders Ekman (C), Samhällsbyggnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Varför sjunker antalet personer som har färdtjänsttillstånd?

Diagrammet visar den andel av befolkningen som har ett färdtjänsttillstånd och nyttjat det minst en gång under året. Att se till andel av befolkningen kompenserar för befolkningsökningen. Ungefär en tredjedel av tillståndsinnehavarna utnyttjar inte sitt tillstånd. Därför är det hjälpsamt att se till enbart de som utnyttjat sitt tillstånd.

Åren 2020 och 2021 redovisas inte i diagrammet, eftersom dessa dominerades av pandemin och det delvis saknas tillförlitlig statistik för åren. Pandemin ledde till ett minskat resande med färdtjänsten, även om vissa nya grupper började använda tjänsten på grund av smittspridningen.

Vi kan konstatera att andelen personer som nyttjar färdtjänst inte kommit tillbaka till de nivåer den låg på före pandemin. Det är svårt att veta exakt vad detta beror på, eftersom det finns många faktorer som påverkar antalet individer med färdtjänst. Man kan dock konstatera att Gävle tycks följa trenden i riket relativt nära. De avvikelser som finns är små och i riktningen fler resenärer i Gävle.

När kommer Gävle kommun återgå till att skicka ut påminnelser till personer som behöver förnya sitt tillstånd?

Interpellanten ställde en så gott som identisk fråga i en annan interpellation, som är schemalagd att besvaras på samma fullmäktige som denna. För att undvika upprepning hänvisar jag till svaret på den interpellationen (dnr 24KS538-2).

När kommer Gävle kommun att införa ett högkostnadsskydd för färdtjänst?

Moderaterna har motionerat om detta. Kommunstyrelsen föreslog att motionen skulle avslås. Fullmäktige beslutade om minoritetsåterremiss. Den återremissen håller nu på att behandlas. Jag kan i dagsläget inte uttala mig om hur den processen kommer att gå, utan frågan får diskuteras när motionen lyfts igen i fullmäktige.

Överväger man att införa tillsvidare tillstånd i färdtjänsten så att personer som har livsvariga behov av färdtjänst inte behöver söka om tillståndet?

Enligt lagen om färdtjänst ska tillstånd för färdtjänst beviljas ”för en viss tid eller tillsvidare”. Det är alltså juridiskt möjligt att bevilja tillstånd som gäller livet ut. Det krävs dock väldigt starka skäl för att ompröva sådana beslut, eftersom de utgör gynnande myndighetsbeslut.

Huruvida en individ har behov av och rätt till färdtjänst kan förändras över tid av flera skäl:

- Lagar och regler för färdtjänst kan förändras.
- Tillgängligheten i kollektivtrafiken kan förbättras, så att individen kan resa med ordinarie kollektivtrafik trots sitt funktionshinder.
- Individens funktionshinder kan förändras.

För en del individer är den sista punkten inte relevant. De två första punkterna kvarstår dock. Eftersom det inte är säkert att ett tillsvidarebeslut skulle kunna återkallas, är det sällan lämpligt att fatta beslut om beviljande utan tidsgräns.

Idag beviljas färdtjänst utan tidsgräns endast i undantagsfall, t.ex. för individer som bor på vård- och omsorgsboende och har stora svårigheter att resa med den ordinarie kollektivtrafiken.

Anders Ekman (C)
Ordförande samhällsbyggnadsnämnden